

*Шинкарук Василь Дмитрович,
доктор філологічних наук, професор,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ЗОВНІШНЬО-ПОЛІТИЧНОГО ІМІДЖУ ДЕРЖАВИ

Сьогодні світ зазнає кардинальних змін і вимагає якісно нових підходів до розв'язання міжнародних питань. При цьому дипломатія не зникає, замінюючись іншими типами взаємодії, а створює нові напрями та форми [1, с. 178].

Зростаюча інтеграція держав у міжнародну спільноту і розвиток інформаційних технологій створюють як нові можливості, так і виклики для підтримання позитивного образу країни на світовій арені. Публічна дипломатія є важливим інструментом сучасних міжнародних відносин, що спрямований на формування позитивного іміджу держави за кордоном. Вона відрізняється від традиційної дипломатії тим, що орієнтована не лише на офіційні урядові структури інших країн, а й на широку громадськість, експертне середовище, культурні та освітні інституції. Основна мета публічної дипломатії – вплив на суспільну думку задля просування національних інтересів держави у глобальному просторі.

Україна не змогла побудувати власний національний імідж на етапі створення державності, зазначає А. Осмоловська, оскільки на його формування здійснювала вплив в інформаційному полі сусідня країна – Росія [3]. На початку 90-х років ХХ століття після розпаду Радянського союзу Москва не змирилася з тим, що Україна стала незалежною державою.

Американський дипломат Едмунд Есбері Гулліон, один із найуспішніших кар'єрних послів країни, відзначив, що «публічна дипломатія пов'язана із впливом суспільних відносин на формування і здійснення зовнішньої політики. Її діяльність охоплює ті аспекти міжнародних відносин, які перебувають за рамками традиційної дипломатії: формування урядом однієї країни громадської думки в іншій країні; взаємодія неурядових організацій однієї країни з відповідними організаціями в іншій країні; офіційні повідомлення про міжнародні відносини та вплив таких повідомлень на політику; здійснення комунікації між дипломатами та закордонними кореспондентами; процес

міжкультурної комунікації. Головне у публічній дипломатії – транснаціональний потік ідей та інформації» [2].

Сучасна публічна дипломатія здійснюється через різні канали комунікації, зокрема засоби масової інформації, соціальні мережі, міжнародні освітні програми, культурні заходи і співпрацю з іноземними неурядовими організаціями. Публічна дипломатія допомагає створювати сприятливе інформаційне середовище, у якому формуються довіра, симпатія і підтримка до певної держави. Завдяки цьому країна може більш ефективно реалізовувати свої зовнішньополітичні ініціативи і зміцнювати свої позиції на міжнародній арені. Формування зовнішньополітичного іміджу держави є комплексним процесом, який включає як офіційні дипломатичні зусилля, так і роботу з міжнародною громадськістю. Успішна публічна дипломатія допомагає державам створювати образ надійного партнера, демократичного суспільства і привабливого місця для інвестування й туризму. Зокрема, країни з позитивним іміджем мають більше шансів на підтримку своїх політичних рішень у міжнародних організаціях та на розвиток економічних зв'язків.

Одним із ключових інструментів публічної дипломатії є культурна дипломатія, яка передбачає поширення національної культури, мистецтва, традицій і мови за межами країни та сприяє зміцненню міжкультурного діалогу, встановленню дружніх зв'язків між народами і популяризації цінностей, які поділяє держава. Наприклад, Франція використовує свої культурні інститути для поширення французької мови і культури, що підсилює її вплив у світі. Освітня та наукова співпраця є також важливим напрямом публічної дипломатії, а саме: стипендіальні програми, академічний обмін, підтримка міжнародних дослідницьких проєктів допомагають формувати покоління іноземних фахівців, які мають позитивне ставлення до країни, що надала їм можливості для навчання і розвитку. Такі ініціативи сприяють довгостроковому зміцненню двосторонніх відносин між державами.

Значну роль у публічній дипломатії відіграє цифрова дипломатія, яка використовує можливості соціальних мереж і цифрових платформ для просування іміджу країни. Завдяки сучасним технологіям уряди можуть оперативно реагувати на міжнародні події, розповсюджувати офіційну інформацію і спростовувати дезінформацію. Наприклад, Україна активно використовує соціальні медіа для протидії російській пропаганді та формування позитивного сприйняття своєї боротьби за незалежність.

Таким чином, в епоху глобалізації та інформаційних технологій роль публічної дипломатії стає дедалі важливішою для будь-якої країни, яка прагне зміцнити свої позиції у світі. Публічна дипломатія є потужним засобом формування зовнішньополітичного іміджу держави, оскільки дозволяє ефективно впливати на міжнародну громадську думку, зміцнювати міжнародні відносини і створювати сприятливі умови для досягнення національних інтересів.

Література:

1. Berridge G. (2010). *Diplomacy Theory and Practice*. 272 с. (in English)
2. Cull N. (2006). *Public diplomacy before gullion: the evolution of a phrase*. [online]. URL: <https://uscpublicdiplomacy.org/blog/public-diplomacy-gullion-evolution-phrase>. (in English)

3. Осмолівська А. (2021). Політика формування іміджу України в інформаційному просторі закордонних держав після 2014 р. URL: <https://abstracts.donnu.edu.ua/article/view/9853>

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.